

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

(αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.: 2983/25-9-2023)

Ετέθησαν από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) τα κάτωθι ερωτήματα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

Στη Δ.Ε.Υ.Α. έχει οριστεί Αναπληρωτής Διευθυντής Τεχνικής Υπηρεσίας υπάλληλος Ι.Δ.Α.Χ., Π.Ε. Χημικών Μηχανικών. Ο συγκεκριμένος υπάλληλος υπέβαλε την παραίτηση του από την θέση εξαιτίας προσωπικών λόγων.

- 1) Μπορεί υπάλληλος Δ.Ε. και δη ειδικότητας Τεχνιτών Δ.Ε. να αναπληρώσει τη θέση του Διευθυντή Τεχνικής Υπηρεσίας;**
- 2) Υποχρεούται η υπηρεσία να δεχθεί το αίτημα παραίτησης του υπαλλήλου όταν επικαλείται προσωπικούς λόγους γενικά (δίχως αυτοί να αναφέρονται ακόμη και όταν ζητείται από τα μέλη Δ.Σ. ή και τον διευθυντή της επιχείρησης);**
- 3) Μπορεί η υπηρεσία να υποχρεώσει υπάλληλο να συνεχίσει να ασκεί τα καθήκοντα του αναπληρωτή προϊσταμένου μετά την υποβολή αιτήματος απαλλαγής και ειδικά όταν δεν διαθέτει προϊστάμενο τμήματος με ανάλογα τυπικά προσόντα;**

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

***

I. Εφαρμοστέο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο

1.1. Σύμφωνα με τον ν. 1069/1980 «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως.» (Α' 191) , στο άρθρο 7 «Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Επιχειρήσεως. – Προσωπικόν» ορίζεται ότι: «1. Δι' Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσομένον δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχειρήσεως, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθολογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ' ομάδας ειδικοτήτων και αναλόγως της βαθμίδος εκπαιδεύσεως, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσληψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον.».

1.2. Υπό το πρίσμα του άρθρου 7 του ν. 1069/1980, ο εκάστοτε ισχύων Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο της οικείας Δ.Ε.Υ.Α. το οποίο ρυθμίζει κατά τρόπο δεσμευτικό την οργάνωση, τις αρμοδιότητες, και την λειτουργία των υπηρεσιών της Επιχείρησης (ζητήματα αδειών, πειθαρχικές διατάξεις κ.λπ.).

2. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Ο.Ε.Υ. της ερωτώσας Δ.Ε.Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 6436/15-12-2022) στο **άρθρο 23** ότι: « Α) Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών (στο εξής ΔΤΥ) περιλαμβάνει τις ακόλουθες οργανικές μονάδες: Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης ΔΤΥ. Τμήμα Δικτύων Ύδρευσης και Άρδευσης Τμήμα Δικτύων Αποχέτευσης, Τμήμα ΕΕΛ, Ποιοτικού Ελέγχου και Προστασίας Περιβάλλοντος Τμήμα Μελετών και Επίβλεψης Έργων... Τον Προϊστάμενο ΔΤΥ απουσιάζοντα ή κωλυόμενο αναπληρώνει προϊστάμενος τμήματος της εν λόγω διεύθυνσης κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.».

Ομοίως στο **άρθρο 11 «Θέσεις ευθύνης»** αναφέρονται οι θέσεις ευθύνης και οι ειδικότητες που μπορούν να ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές. Για την θέση του: Προϊσταμένου Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας στο σχετικό πίνακα αναγράφεται: 1

ΠΕ_Μηχανικών κάθε ειδικότητας ή ΠΕ Χημικών ή ΤΕ Μηχανικών κάθε ειδικότητας. Για τα λοιπά Τμήματα της ΔΤΥ προβλέπεται ότι η πλήρωση της θέσης του Προϊσταμένου Τμήματος γίνεται από υπάλληλο «ΠΕ Μηχανικών κάθε ειδικότητας ή ΤΕ Μηχανικών κάθε ειδικότητας ή ΔΕ Τεχνιτών.

Στο άρθρο 32 «Υποχρεώσεις και καθήκοντα προσωπικού» ότι: «Το προσωπικό της επιχείρησης έχει υποχρέωση και καθήκον: Να γνωρίζει και να τηρεί τις διατάξεις του παρόντος οργανισμού, όπως και κάθε άλλου Κανονισμού της επιχείρησης. Να εκτελεί το υπηρεσιακό του καθήκον με επιμέλεια και ευσυνειδησία. Να διασφαλίζει τα μηχανήματα, εργαλεία, έπιπλα, σκεύη, βιβλία και άλλα υπηρεσιακά έγγραφα και στοιχεία, όπως και κάθε άλλο περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της υπηρεσίας του. Να φροντίζει για την καλή συντήρηση των προαναφερόμενων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και να προβαίνει στις κατάλληλες υπηρεσιακές ενέργειες για την καλή συντήρηση, βελτίωση ή αντικατάστασή τους. Να προσέρχεται έγκαιρα στην Υπηρεσία του και να αποχωρεί από αυτή μετά τη συμπλήρωση του ωραρίου εργασίας, όπως αυτό έχει οριστεί από τους αρμόδιους της επιχείρησης. Να ενημερώνει αμέσως τον προϊστάμενό του και το γραφείο προσωπικού της επιχείρησης σε περίπτωση απουσίας λόγω ασθένειας ή άλλης ανώτερης βίας. Να αναφέρει γραπτά και έγκαιρα στο γραφείο προσωπικού της επιχείρησης κάθε μεταβολή της ατομικής ή οικονομικής του κατάστασης. Να αναφέρει ιεραρχικά στην υπηρεσία του καθετί που από τη φύση της δουλειάς του διαπιστώνει ότι μπορεί να προκαλέσει υλική ή ηθική ζημιά στην Επιχείρηση. Να εκτελεί πρόθυμα τις οδηγίες των προϊσταμένων του και να συμπεριφέρεται σε όλο ανεξαιρέτα το προσωπικό με ευγένεια και τον επιβαλλόμενο κατά περίπτωση σεβασμό. Να εκτελεί υποχρεωτικά κάθε εντολή του προϊσταμένου του. Μετά την εκτέλεση της εντολής και εφόσον κατά την κρίση του αυτή ήταν πέραν από τις υπηρεσιακές το υποχρεώσεις, μπορεί να υποβάλλει τις αντιρρήσεις του με γραπτή αναφορά στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα, τα οποία εξετάζουν την αναφορά και αν κριθεί βάσιμη κινείται η πειθαρχική διαδικασία...».

Στο άρθρο 49 «Πειθαρχικά παραπτώματα» ότι: « Α) Πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά κάθε υπαίτια πράξη ή παράλειψη του εργαζομένου που αποτελεί παράβαση υπηρεσιακού καθήκοντος ή αντίκειται στην υπηρεσιακή τάξη ή είναι επιζήμια στα συμφέροντα της επιχείρησης. Β) Το υπηρεσιακό καθήκον προσδιορίζεται από τον

Ο.Ε.Υ. τις οδηγίες και τις εντολές των ιεραρχικά προϊσταμένων, καθώς και από τη φύση της υπηρεσίας κάθε ειδικότητας και θέσης όπως το περιεχόμενο καθορίζεται από τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης, από τους κανόνες της κοινωνικής πείρας και τους κανόνες της καλής πίστης και του κοινωνικού σκοπού που εξυπηρετεί η επιχείρηση. Γ) Ενδεικτικά πειθαρχικά παραπτώματα είναι:... **Η άρνηση εκτέλεσης εντολής για μετακίνηση από τμήμα σε τμήμα παρεμφερές και εφόσον δεν δημιουργείται βλαπτική μεταβολή των συνθηκών εργασίας για τον εργαζόμενο».**

Στο **άρθρο 57 «Παραίτηση προσωπικού»** ότι: «Το προσωπικό που υπηρετεί στη Δ.Ε.Υ.Α. δικαιούται να παραιτηθεί οποτεδήποτε, με υποβολή γραπτής δήλωσης στο Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης. Αναφορικά με την παραίτηση από θέση ευθύνης, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης ή Τμήματος μπορεί επίσης, εκτός της απαλλαγής από τα καθήκοντα του πριν από τη λήξη της θητείας, για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, να απαλλαγεί από τα καθήκοντα του με αίτησή του, ύστερα από απόφαση του αρμόδιου συμβουλίου, που συνεκτιμά τις υπηρεσιακές ανάγκες. Στην περίπτωση αυτή και ανεξάρτητα από τους λόγους της απαλλαγής του στερείται του δικαιώματος επιλογής του ως προϊσταμένου οργανικής μονάδας για μία τριετία από την επομένη της έκδοσης της απόφασης απαλλαγής του από τα καθήκοντα προϊσταμένου.»

3. Σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45), στο άρθρο 1 «Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα ορίζεται ότι: «Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις. Ειδικά οι διατάξεις των άρθρων 4 έως 7 και του άρθρου 12 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, στα Ν.Π.Ι.Δ. και τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς (ΔΕΚΟ) του Κεφαλαίου Α' του Ν.3429/2005, καθώς και στα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α, εντός ή εκτός της Γενικής Κυβέρνησης.». **Επομένως οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 8 του ΚΔΔσίας δεν τυγχάνουν εφαρμογής στις Δ.Ε.Υ.Α. οι οποίες αποτελούν Ν.Π.Ι.Δ.**

II. Επί του ερωτήματος

Από τη συνδυαστική ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων τόσο του ν. 1069/1980 και ιδίως του Ο.Ε.Υ. της ερωτώσας συνάγονται τα ακόλουθα:

- 1) Το άρθρο 23 του Ο.Ε.Υ. προβλέπει ότι τον Προϊστάμενο ΔΤΥ απουσιάζοντα ή κωλύόμενο αναπληρώνει προϊστάμενος τμήματος της εν λόγω διεύθυνσης κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου. Προϊστάμενος Τμήματος της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών κατά το άρθρο 11 πρέπει να είναι υπάλληλος ΠΕ Μηχανικών κάθε ειδικότητας ή ΤΕ Μηχανικών κάθε ειδικότητας ή ΔΕ Τεχνιτών. Επομένως, κατά τα άρθρα 11 και 23 του Ο.Ε.Υ. είναι δυνατή η αναπλήρωση απουσιάζοντος ή κωλύόμενου Προϊσταμένου της Δ/σης ΤΥ από Προϊστάμενο Τμήματος της εν λόγω Δ/σης, κατηγορίας ΔΕ Τεχνιτών.
- 2) Βάσει του άρθρου 57 του Ο.Ε.Υ., αναφορικά με την παραίτηση από θέση ευθύνης, ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης ή Τμήματος μπορεί επίσης, εκτός της απαλλαγής από τα καθήκοντα του πριν από τη λήξη της θητείας, για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, να απαλλαγεί από τα καθήκοντα του με αίτησή του, ύστερα από απόφαση του αρμόδιου συμβουλίου, που συνεκτιμά τις υπηρεσιακές ανάγκες. Στην περίπτωση αυτή και ανεξάρτητα από τους λόγους της απαλλαγής του στερείται του δικαιώματος επιλογής του ως προϊσταμένου οργανικής μονάδας για μία τριετία από την επομένη της έκδοσης της απόφασης απαλλαγής του από τα καθήκοντα προϊσταμένου. Εκ της ανωτέρω διατάξεως συνάγεται ότι η αποδοχή της παραίτησης του Προϊσταμένου οργανικής μονάδας και η απαλλαγή του από τα καθήκοντα απαιτεί σχετική θετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α., η οποία έχει διακριτική ευχέρεια στην αποδοχή ή την απόρριψη της παραίτησης, συνεκτιμώντας τις υπηρεσιακές ανάγκες.
- 3) Επομένως, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης μπορεί να υποχρεώσει τον Προϊστάμενο που υπέβαλε την παραίτηση του, να συνεχίσει να ασκεί τα καθήκοντα του, εφόσον τούτο επιτάσσουν οι τρέχουσες υπηρεσιακές ανάγκες της Δ.Ε.Υ.Α. Το Δ.Σ. θα πρέπει με ειδική αιτιολογία να σταθμίσει τους προσωπικούς λόγους που προβάλλει ο υπάλληλος, με τις υπηρεσιακές ανάγκες

πριν τη λήψη της σχετικής απόφασης. Η μη συμμόρφωση του υπαλλήλου συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 49 του οικείου Ο.Ε.Υ.

Αθήνα, 29-11-2023

Η γνωμοδοτούσα

Σβεtlάνα (Ζέτα) Ζυγούρη

**ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ**

ΖΕΤΑ Π. ΖΥΓΟΥΡΗ

Δικηγόρος
ΜΑ Δημόσιο Δίκαιο- Δημόσιες Πολιτικές

ΑΘΗΝΑ (ΜΟΥΣΕΙΟ) - ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11
Τ.Κ. 10682, τηλ. 2108259140-141
email: pzygouris@gmail.com

